

Adriana TEODORESCU

TÂRGU MUREȘ

Ariel respiră adânc. Respiră teatru

Funcționarii dramatici din multe teatre ale patriei noastre așteaptă începutul verii cu nerăbdare și nervozitate câteodată. Artiștii, în schimb, intră în panică atunci când se coc piersicile. Pe principiul „se apropie vacanța; ce facem cu ea?” teatrele din România își planifică perioada de *relache* dintre două stagioni care cum se pricep. Dacă multe *temple ale Thaliei* sunt ferecate pentru public preț de (cel puțin) două luni, teatrele vii pulsează, creează și-și fericesc spectatorii. Și, după cum îi e numele, nici „Ariel”, adică Teatrul pentru Copii și Tineret din Târgu Mureș nu putea aștepta liniștit gongul final al stagiunii 2009/2010. Așadar, Gavril Cadariu, directorul instituției, a propus un sprint la care s-au aliniat actorii teatrului, profesorii, studenții și masteranzii Universității de Artă Teatrală, scriitorii, dramaturgi, sponsori, parteneri profesionali, presă, public nesperat de numeros și câțiva dintre reprezentanții criticărimii, printre care cu onoare și bucurie m-am aflat și eu. Scopul declarat al acestei întâlniri aproape estivale îl constituie afișarea cât mai vizibil și fidel a unui an teatral, prilej cu care am (re)văzut întâmplări mai noi și mai vechi de la „Ariel”, am aflat ce planuri și gânduri se vor împlini începând din această toamnă, dar și despre proiectele deja în derulare. Adaptându-se vremurilor și asumându-și realitatea (mai mult sau mai puțin) teatrală, Teatrul Ariel a condensat în programul celor patru zile ale „**Întâlnirii Ariel 2010**” cele mai importante direcții artistice și

Scenă din *Lampa lui Alladin*

repere estetice ale sale. Au fost spectacole pentru copii și spectacole pentru tineri, spectacole în limba română și spectacole în limba maghiară, spectacole cu păpuși sau/și marionete și spectacole „cu oameni”, spectacole produse 100% de teatru, spectacole în coproducție cu UAT, spectacole ale UAT. Și spectacole invitate: Teatrul de păpuși „Harlekin” din Eger (Ungaria) și Teatrul de păpuși „Prichindel” din Alba Iulia. Și cum toate se leagă, am aflat în conferința de presă, organizată la debutul întâlnirii, că păpușarii de la Eger vor fi partenerii Teatrului „Ariel” și ai teatrelor pentru copii din Subotica (Serbia), Banska Bistrica (Slovacia) și Bialystok (Polonia) în proiectul european „Quintet”, fiecare realizând un spectacol nonverbal, dar muzical!, pe care îl vor itenera pe scenele celorlalte teatre participante. Cât despre *prichindeii* de la Alba Iulia, ei au participat cu cel mai nou spectacol *Universul din lanterna magică*, un spectacol de Radu Dinulescu prezent la ediția din acest an a Festivalului de la Avignon, alături de *Amalia respiră adânc*, minunatul spectacol al Teatrului Ariel în care de cinci ani Monica Ristea-Horga face risipă de talent și sensibilitate...

Abia întorși de la Festivalul „Atelier” desfășurat la Baia Mare, cu Premiul de regie adjudecat de Gavril Cadariu, tinerii actori din anul I master ai secției maghiare de animație din cadrul UAT ne oferă o lecție despre *Respirații*. Chiar dacă este (semi)studentesc, spectacolul este unul de virtuozitate și delicatețe, predominant vizual. Obiectele animate se transformă în metaforă suprarealistă lipsită de cuvinte, însă declanșând emoție pe accent muzical și vizual. Timpul transcende alte dimensiuni și *respirațiile*, ei da!, respirațiile au un alt ritm. Tragi aer în piept și, zâmbind, știi că teatrul de păpuși/marionete/animație din România este pe drumul cel bun. Mai ales că tot aceiași masteranzi l-au urmat pe Cristian Pepino în *Magazinul cu*

Scenă din *Dragostea celor trei portocale*

jucării de Al.T. Popescu, abordând alte tehnici de mînuire, altfel de păpuși (în realizarea cărora meritul este împărțit cu Cristina Pepino), altfel de raporturi actor–text–păpușă–spectator.

Tot în cadrul acestui parteneriat cu UAT, Teatrul Ariel a fost gazda spectacolelor-examen ale studenților la regie și scriere dramatică în cadrul „Nocturnelor teatrale”. Când în sală, când în *underground*, spectatorii au apreciat „noul val” teatral ce vine dinspre școala din Târgu Mureș. Pentru că, așa cum a afirmat Cadariu, „studenții au crescut energiile Teatrului Ariel”.

Și pentru că aceste proiecte comune ale Teatrului Ariel și ale UAT, ca și cele ce vor veni, *trebuiau să poarte un nume*, li s-a spus Caleidoscop – echipa de coordonatori fiind formată din, Oana Leahu, decanul Facultății de Teatru a UAT, conf. univ. dr. Alina Nelega și Harsányi Zsolt. Este un „Program de cercetare și creație în domeniul artelor spectacolului de teatru, având ca scop explorarea artei teatrale a secolului XXI și implicarea acesteia în social ca *teatru prezent*” – aflăm din materialul de prezentare pus la dispoziție de organizatori. Un exemplu pozitiv pentru continuitatea actului de învățămînt teatral, pentru perpetuarea stării de căutare și pentru formula de echipă în care funcționează teatrul.

Dar, cu toate acestea, poveștile clasice ale copilăriei nu au fost nici uitate, nici abandonate. Secția română a scos la rampă două spectacole cu păpuși: *Dragostea celor trei portocale* după Carlo Gozzi, dramatizarea și regia Georgeta Lozincă, și *Lampa lui Alladin* în regia Oanei Leahu, ambele în scenografia semnată de Eugenia Tărășescu-Jianu. Secția maghiară ne-a delectat cu o variantă (aproape) parodică, plină de umor și vitalitate a *Scufiței Roșii*, semnată și regizată de Király István.

Nici cartea de teatru n-a fost ocolită, Radu Țuculescu lansându-și volumul *Bravul nostru Micșă*, despre care Sorin Crișan a afirmat că „volumul nu este sortit să fie literatură, ci se vrea jucat.”

Una peste alta, în cele patru zile petrecute la Întâlnirea cu „Ariel” de la Târgu Mureș, din 14 până în 17 iunie 2010, am respirat în ritmul teatrului.

PLOIEȘTI

Mircea GHIȚULESCU

La teatru cu liceenii

Un mod mai bun de a învăța carte decât unul însoțit de bucurie și curiozitate nu există. Este prima observație ce se impune în legătură cu **Festivalul de Teatru al Liceenilor de la Ploiești**, organizat de Casa Municipală de Cultură „I.L. Caragiale” prin interesul lui Gelu Ionescu, poet refugiat în modestie, prieten cu toți liceenii din oraș pe teme de teatru și literatură. Ei joacă teatru învățând, vorba lui lenăchiță Văcărescu, dar își satisfac și instinctul de a se expune. Pe lângă tradiționalul (are deja șapte ani de viață) Festival de teatru pentru liceeni, și-a atașat un concurs literar care descoperă mici scriitori prin toate colțurile țării.

De data aceasta nu Ploieștiul, capitala Festivalului, nici Sinaia din apropiere, au cucerit laurii, ci elevele din *Trupa Gong* a Școlii „Mihai Eminescu” din Roman (Marele Premiu) cu o foarte bună adaptare după *Five o' clock* de I. L. Caragiale. Gabriela Soltuz în *Mița Protopopescu* era aproape de profesionism (Premiul pentru interpretare